

Paulsen er født i 1886, arbeidet en tid direkte under generalstabens for å avsløre spioner, var under forrige verdenskrig med på å lete etter russiske sag-filere i Norrland, og drev senere et privat detektivbyrå. I 1933 ble han forstander for politibyrådet som senere ble innforlivet i Utenlandsbyrådet. Da dette ble flyttet fra Sosialstyrelsen over i Utenlandskommissjonen, den 1/7-44, overtok han også den der han inntok en ytterst viktig stilling. Han arbeide her var å svare pr. telefon eller skriftlig forespørsler angående kontroll og anmeldelsesplikt. Utgående kontrollskrivelse, hvor den lokale politimyndighet blir gjort oppmerksom på utlenninger som overskrider gjeldende bestemmelser om oppholdstillatelse eller rett til å få fast arbeid er likeledes blitt besørget av Paulsen. Paulsen har hatt å utføre kontrolleringen av utlenninger i politiets og andre registre. Paulsen har, betoner Sv. Dagbl., hatt kontakt med kontrollen ved grensen og ved kysten som sorterer under politiet og har derfor fått førstehåndsmeldelser om ankomne flyktninger og har kunnet gi direkte alle flyrappporter fra Bromma med navn M.m. og om nordmenns reise til England havnet hos ham.

Angiveren Paulsen er gammel overbevist nasist. Han var med i Lindholms nasibevegelse allerede fra dens begynnelse 1926. Ifølge Sv. Dagbl. ble Paulsen skygget av politiet i de kritiske apriildagene 1940. Sikkerhetspolitiet benekter det. Aftonbladet kan opplyse at man nå på norsk hold har fått en forklaring på en mengde tragedier i hjemlandet som en alltid har ment berode på angivervirksomhet i Sverige.

I sin leder skriver Troës allt! bl.:
Folket styrer ikke Sverige, ikke riksdagen ikke engang regjeringen. Byråkratiet regjerer. Hemmelig statspoliti, kalt Hestapo eller Svestapo. Sverige er blitt en politistat. Sosialministeren har selv den 10/7-42 i riksdagen innrømmet at Sverige har et hemmelig politisk politi, og forsøkt at dets arbeid kan hverken han eller justisministeren legge seg i. Ansvarlige i Paulsonsaken er regjeringen, dets byråkratier og dets partier og hele det sløve, sovende svenske folket. Ansvarlig for feigheten og unnfalldenheten for Hitler, ansvarlige mennene fra systemet 1940. Vi har sannelig hatt et merkelig held, som med vår sittende øvrighet - Inklusiv inspektør Rpbert Paulson - har klart å holde oss utenfor krigen. Eller kanskje mente Hitler at han ikke behøvde okkupere Sverige, som hadde så våkne demokratiske voktere. Det ble kanskje billigere å utnytte: dets maln, jernbane, fartøy, luftrum, spionage- og propagandamuligheter uten okkupasjon. Tanken var ikke vakker, men tenkelig.
-Og hva skal man gjøre? Noen grunnkrav: Slutt med hemmelig politiets enevelde, grundig opprensning i administrasjonen, forsvar og byråkrati, grundig razzia i nasileiren (helt opp), utrensning av alle områder der Paulson kan ha vært med og erstatning til offrene der de kan nåes, kontroll av tyske og andre antidemokratiske diplomater og agenter av alle slag. - Og opprensning i regjeringen! I stedet for passive altfor selvgode menn av typen fra 1940, nye, aktive demokrater! Og en grundig opprensning av hele det såkalte demokratiske svenske folket - demokratiet Paulson - til et kjempende svensk demokrati!

Send avisen videre!

Vær forsiktig!

Grekenland.

Den greske konflikten gikk man i Krim-kommunikeet omhyggelig utenom, konstaterer "Håndslag" for 28. februar, og det var da også å på forhånd innlysende at en eventuell enighet bare kunne ha vært oppnådd på bekostning av den engelske prestisje... Bladet forteller hvordan Churchill på hjemveien holdt en tale i Athen og orklarte seg stålt over den rollen den britiske armen hadde spilt "for å beskytte den uddødelige byen for anarki og vold," og det tilføyer at det var unektelig provoserende ord som viser at noen løsning i personlighet neppe er mulig.

Omtrent samtidig ble freden undertegnet mellom ELAS-representantene og statsminister Plastiras. Tilsynelatende var visse innrømmelser gjort fra regjeringens side, men ikke reelt. Botingsene var avvepning av EAM innen 15. mars, men det skulle ikke være tale om "straff for politiske forbrytelser" i forbindelse med kampene. Funksjonærer som har deltatt i ELAS'kamper eller samarbeidet med tyskerne (den ene forbrytelsen er like stor som den andre) skulle avskjediges. Så snart som mulig skal det holdes alminnelig valg og folkeavstemning om forfatningen. Ingen representanter for EAM skulle opptas i regjeringen.

I virkeligheten sitter det igjen et åpent sår i Hellas som ikke vil kunne leges på mange år. Det er skapt en stabil borgerkrigsstemning hvor flertallet av det greske folk står på den ene siden, og på den andre en gruppe generaler, støttet til et reaksjonært befolkningslag i kystbyene og fram for alt til britiske imperieinteresser. Dette er også stort sett oppfatningen i liberale kretser i Storbritannia.

Det motbevises heller ikke av Churchills uttalelser. Han sa i sin siste tale at han aldri hadde villet anerkjenne EAM og ELAS som den franske maquis eller de italienske partisaner (ELAS hadde spilt en betydningsløs rolle i kampen mot tyskerne, og gjemt våpen fra de allierte til det indre oppgjøret. Den øverstkommanderende i Midt-Østen, general Wilson, har imidlertid gitt andre opplysninger om ELAS' innsats, og fram for alt bør man huske at det var briterne som, på den såkalte Libanon-konferansen i 1943, tvang samtlige greske motstandsbevegelser inn under EAM's (eller ELAS') ledelse. Dermed var EAM blitt identisk med den greske motstandsbevegelse, og det var de gruppene som nektet å innordne seg som satte egen-interessen i forgrunnen.

På denne bakgrunnen synes det noe dristig å kalle ELAS for "pöbelvelde" eller "de villo fjellfolkene". Det er riktig at det var innlandsbefolkningen, de greske fjellbøndene, som førte den heroiske regulære kampen mot italienerne og senere partisaner mot tyskerne, mens tyskerne hadde befydelig lettere for å finne samarbeidsfolk blandt den "kommersielle" kystbefolkningen som er

Plastiras
regjeringen ~~Plastiras~~ politiske basis. Men dette ELAS som, etter Churchills ord, førte "sm'partienes ~~kom~~ hevnpolitikk" hadde 1,5 millioner tilhengere og enda så sent som 11. januar, en måned ~~ek~~ etter våpenstillstanden, hadde de fremdeles størsteparten av Hellas under kontroll. Bortsett fra Athen, hvor sikkerhetsbataljonene fra det tyske sikkerhetsregimet opererte, og i Epirus, hvor Metaxas-organisasjonen EDES holdt til, hadde det ikke forekommet uroligheter...

Etter befrielsen hadde EAM fått 7 medlemmer i regjeringen. De motsatte seg som bekjent en ensidig avvepning av guerillatroppene.. De grep ikke til våpen før de ble prøvostert til det av Athens ~~en~~ politi som hadde metoder det hadde lært under Metaxas-regimet. Churchill og senere Citrine kunne med ~~å~~ en viss virkning peke på ELAS' ugjerninger, bl.a. overfor "gislene". Men man skal ikke glemme at disse "gislene" i virkeligheten var fascister eller folk som hadde gått fiendens ærend... Times minner også i en polemik mot Churchill om de tidligere ugjerningene som ble begått i det fascistiske Hellas... og konsentrasjonsleire av ELAS-tilhengere..

EAM ble beskyldt for å ville oprette et kommunistisk diktatur. Når ~~en~~ Churchill sier at han foretrekker uttrykket "trotskister" fordi "det har en forhatt klang i Russland også", kan man vanskelig ta det alvorlig. Det dreier seg om kommunister i ortodoks forstand som faktisk hadde en sterk stilling innen EAM, omtrent som i Jugoslavia... Man kan spørre seg selv hva det er for en prinsipiell forskjell mellom de jugoslaviske kommunister som hyldes som helter og de greske som får betegnelsen "pöbel". Bortsett fra at kommunistene i alle befriete land systematisk har ført en moderat politikk, ~~m~~ man spørre: hva menes det med at EAM ville ta makten? Fra hvem? EAM var anerkjent som det organisatoriske uttrykk for folkets kamp mot fienden, både av de allierte og av den greske eksilregjeringen.

Hva er da den annen part i den greske konflikten? Titiumviratet Damaskinos-Plastiras -Pangalos er ikke fascister i den forstand at de samarbeidet med tyskerne eller hadde støttet Metaxas-diktaturet, men det viser seg nå at de har lagt mindre hemninger ved å samarbeide med fascister og kollaboratører enn med overbeviste antifasister. Det fins i Plastiras regjering flere klart fascistiske generaler ganske som det plasseres Metaxasfolk og samarbeidsfolk i en rekke ledende stillinger, blandt annet i landsorganisasjonen. Regimet er et uttrykk for de greske eksportinteressene, som på den ene siden systematisk har støttet seg til og støttet britisk middelhavspolitik, og på den andre siden under hele mellomkrigsperioden har ført en ekstrem interessepolitikk, til dels med rene voldsmetoder. Det representerer ikke på noen måte de mest utpregete fascistiske strømningene, men har på den andre siden i de perioder det tidligere var ved makten, ført en klart reaksjonær og antidemokratisk politikk. Det britiske imperiet befinner seg i en kritisk overgangsperiode. Verden har vært i smeltedigelen og imperiet kan under ingen om-

s tendigheter komme ut av prosessen med samme utseende som det gikk inn i den. Det står overfor et valg: enten å fortsette sin gamle interessepolitikk - i det tilfelle er det dømt i ordi nye og mektigere stormakter i mellomtiden har kunnet skyte sine posisjoner langt fram - eller å gjøre imperiet til et uttrykk for alle demokratiske folks samarbeid. Det hersker ingen tvil om at det siste vil bli tilfellet, men det som har skedd i Hellas - på et særlig kritisk punkt for gammel imperiepolitikk og særlig kritisk idag da hele Balkan står under inntrykk av den russiske kraftutfoldelsen - er et anakronistisk utslag av en dødsdømt imperialisme. Det faktum at den planlagte lille politiaksjonen i Hellas ble til en kamp mot en stor armé av erfarne geriljasoldater som hadde lært seg slike tricks i moderne krigføring av kampen mot tyskerne, gjorde det hele til en prestisje sak og forklarer de volissomme språket i argumentasjonen. For Englands vedkommende er det hele en episode, man vet at man har begått en feil, og Churchill blir ikke mindre som statsmann under en stor krig om han har en blind flekk når det gjelder indre europeisk politikk.

Men for det greske folket, som en gang var verdens eneste oppmuntring i det nasistiske mørket, er det en katastrofe.

Finland. Valgene.

Umiddelbart foran valgene holdt statsminister Paasikivi en radiotale til velgerne, for å gjøre dem oppmerksomme på valgenes betydning for Finnlands framtid.

Hva han sa er her gjengitt i s ammen drag etter ~~Ar~~avisutdrag for 18/2 -45.

... "Noen mener at vi ved å oppfylle våpenstillstands betingelsene gjør alt som kan kreves av oss. Slik forholder det seg imidlertid ikke. En bokstavelig oppfyllelse av avtalen er ikke tilstrekkelig. Det fordres enda mer. Det kreves forbedring av relasjonene og en helt forandret innstilling fra vår side til Sovjetunionen.

... Finland har ført krig mot Sovjetunionen sammen med Tyskland - det er et faktum som ikke kan bestrides. Men menneskelig sett er derfor forklarlig at de følelser av hat som tyskerne har vakt i Sovjet og også kastet sin skygge over Finland, mente Paasikivi, skyldes om russernes følelser overfor finnene heldigvis ikke er de samme som overfor tyskerne.

Han påpekte videre ikke er noe abstrakt, uavhengig av menneskene som fører den. At en ny politikk derfor krever nye mennesker... Det ledende engelske verdensblad "Times", sa statsministeren videre, erklærte nyli at dersom Finland skal vinne sin plass blandt folkene er det nødvendig at det åpent og tydelig skyter tilsidemann som har ansvaret for den tidligere politikken og tilføyde: "Det vil vise seg ved de kommende valg, hva det beslutter."

Minister Vuori, den mann av regjeringen som sikkert har det sterkeste feste i arbeiderkretse, holdt også en valgtale til det

finske folk .

I sin kommentar konstaterer Eskilstuna-Kuriren som et vesentlig trekk i den finske folkekarakteren, en viss stahet, og, tilføyer den, en viss langsomhet i oppfatningen. Når f. eks. Risto Ryti direkte fra presidentstillingen gikk tilbake til sjefstillingen i statsbanken, kunne dette umulig være til landets beste. ^{x)} Det må ha gjort et dårlig inntrykk på russerne, mener avisen. To forutsetninger for en bedring av forholdene trer i forgrunnen, fortsetter den: Den ene at finnene ikke av bare stedighet motsetter seg at de tyskkompromitterte trer tilbake... Den annen at Sovjet og vestmaktene holder sine løfter om ikke innblanding... Men, tilføyer avisen, det tilkommer den beseirede ved sine handlinger og sin holdning å gjøre en slik innblanding unødvendig...

x) Hufvudstaðsbladet for 2/3 inneholder en notis om at sjefsdiriktøren for Finnlands r banks direksjon, forhenværende president Risto Ryti, samt tidligere statsminister jur. kand. J.V. Rangell, som er medlem av bankens direksjon, kommer til å trekke seg tilbake fra sine respektive stillinger...

Forøvrig er kommentarene til Vuoris tale forskjelligartede. Som helhet kan det konstateres, mener "Avisutdrag" at man på borgerlig hold ikke har fattet det fulle alvor hverken i dagens situasjon eller i talens virkelige innhold. Noe borgerklassen har hatt særlig vanskelig for å godta var ministerens konstatering av at det finske demokrati bød på visse mangler. Den måten den borgerlige pressen har reagert viser i virkeligheten hvor nødvendig det var å rykke den finske borgerklasse ut av den falske sikkerhetsfølelsen den har falt tilbake i.

I anledning av valgene kom det også en advarsel fra "Krigen og arbeiderklassen". Artikkelens forfatter Baltiski, sier der: "Trots hundrevis av fascistorganisasjoner er oppløst, står fremdeles fascistene på sine poster, en del endog i meget høye stillinger. Ikke et område er grundig rensset. Til og med den gamle ~~ix~~ liga intelligentia som samarbeidet intimt med det tyske Gestapo finnes og blomstrer ennå".....

Valgresultatene er en strålende bekreftelse på den finske folks ønske om et godt naboforhold til Sovjetunionen. Ikke mindre enn 9 nye årsklasser har avgitt stemme - 6 automatisk og 3 ved stemmerettsalderens senkning fra 24 til 21 år. Valgdeltagelsen var meget stor, gjennomsnittlig 80 %.

Om valget skriver Stockholmstidningen 19/3-45 at det ble en seir for folkedemokratene og - for Paasikivi, for det blir alminnelig antatt at hans henstilling til velgerne " stemme på de nye menn, var det som ga impulsen til det skredet mot venstre som nå kan konstateres.

Sosialdemokratene har lidt et sviende nederlag og har gått tilbake fra 85 mandater til 51. På den annen side er 50 mandater atskillig mer enn folkedemokratene våget å hape.

Men folkedemokratiske riksdagsgruppen kommer så godt som helt til å beherskes av kommunistene, mener avisen... Avisen har forøvrig intervjuet forskjellige fremstående personligheter om utsiktene etter valgene, og alle er enige om at det spennende punkt er samarbeidet mellom sosialdemokratene og folkedemokratene som tilsammen danner en knapp majoritet. Sjefsredaktøren Oaj Sunström (Folke Demokrat) er glad overrasket over valgresultatene. De avspeiler imidlertid ikke den virkelige folkestemningen, mener han, for ville man vite den måtte man ha ventet ennå noen måneder... Valget er en klar og kraftig reaksjon mot hele den offisielle krigspolitikken, erklærer han...

Den svenske partilederen v. Born er selvsagt nedstemt over det svenske r folkepartiets tilbakegang. Som en av grunnene angir han at den finnlangssvenske ungdommen ikke lenger har den samme nasjonalfølelse som før. Den har under krigen mistet meget av sin svenskhet, og har gått over til folkedemokratene i stor utstrækning... Visse svenske godseieres nasistiske innstilling mener han også har spillet en rolle...

Til slutt konstaterer avisen at man tross nederlaget på finnlandssvensk hold og skjönt man beklager at den borgelige majoriteten er forsvunnet, erkjenner fullt ut at valgutgangen politisk sett er slik den burde være og at den omtrent svarer til hva Paasikivi ville...

I den gamle riksdagen, som trådte sammen om ettermiddagen den 19. var man forarget over Paasikivis inngripen i 11. te time. Det hadde forvirret velgerne og fått dem til å vende sine gamle yndlinger ryggen "i en utstrækning som ikke hadde vært nødvendig", mente man der. I korridorene laget man straks slagordene "Paasikivivalg" og "Paasikivi-rikdagen".

Endelig i en artikkel "Finska Riksdagens "nya ansikte", trekker Stockholmstidningen opp hovedtrekkene i det nye politiske bildet i Finland. Paasikivi ønsket at riksdagen skulle få et nytt ansikt, at det skulle velges "nye menn". Dette er etter alt å dømme blitt gjort i en slik utstrækning at de nyvalgte plus de omvalgte, som kan regnes til "fredsopposisjonen" danner en klar majoritet i den nye riksdagen. Hvor stor vil framgå av de definitive valgtall...

Årelatningen er gått hardest ut over sosialdemokratiet. Men det er fremdeles riksdagens største parti, tett fulgt av folkedemokratene som ennå ikke utgjør noe enhetsparti, men et valgforbund mellom kommunistene, sekslingene og den delen av den sosialistiske opposisjonen som offisielt gikk ut av sosialdemokratiet....

Finland har ved valgene gitt uttrykk for sin oppriktige vilje til å godta den utenrikspolitiske nyorienteringen og følge den demokratiske linje innenlands, slutter avisen.

President Roosevelt

Mens avisen er under redaksjon kommer den tragiske melding om at President Roosevelt er død. I den anledning gjengir vi et budskap fra presidenten til alle frihetselskende folk, fra hans tale den 24. mars 1944. (I U. S. A. nr. 7).

De forenede nasjoner kjemper for å skape en verden hvor tyranni og overfall ikke kan eksistere... en verden hvor alle, uten hensyn til rase, hudfarge eller trosbekjennelse, kan leve et fredelig, hederlig og menneskeverdige liv. I mellomtiden, til vi har vunnet den seieren som vi nå vet er vår, vil De forente Stater fortsette sine bestrebelser for å redde offrene for nasistenes og japanernes brutalitet. Så langt som nødvendige militære operasjoner tillater det, vil regjeringen, uten hensyn til rase, religion eller hudfarge, nytte alle midler som står i dens forrådning for å hjelpe den til å unnsilpe, som de antisittiske og japanske bøddlere har utsett seg som ofre. Vi henstiller til alle Europas og Asias frie folk midlertidig å åpne sine grenser for alle som er ofre for undertykkelse. Vi skal finne tilfluktssteder for dem, og vi skal finne midler til deres underhold inntil tyrannen er drevet bort fra deres hjemland og de kan vende tilbake. Må alle frihetselskende folk slutte opp om denne rettfærdige sak i menneskekjærlighetens og rettfærdighetens navn!

Franklin D. Roosevelt.

Russland

Russland som okkupasjonsmakt. (Avisutdrag 21. jan.)

Den gamle utslitte propagandase om den russiske busemann som med klumpete støvler tråler ned vår erverdige sivilisasjon og på sin ferd mot Atlanteren og Middelhavet utsletter ikk alt levende, har fått en alvorlig knekk... Ikke minst tåler underrettningene fra Finland et helt annet språk enn Goebbels' aviser gjorde for et par år siden. Russerne der synes å oppføre seg pyntelig. De stillet ikke større fordringer på vennlighet fra vertsfolkets side, men er ganske strenge i sine krav når det gjelder oppfyllelsen av våpenstillstandsbetingelsene. Den russiske okkupasjon i Finland frammer samarbeidet gjennom kulturelle og politiske organer, og tenker mindre på gamle synder...

Taler man om okkupasjon, så gjelder den i dette tilfelle for å bruke en stor slavisk tenkers ord- og en sjelens okkupasjon. Våpenstillstanden raserte århundrer falske propagandabygg. Det som var svart igår blir hvitt idag, og spørsmålet er bare om det ikke blir rødt i morgen. De menn som for noen år siden fikk sine brøder mot krigsguden Mars og dennes fetter den teutoniske guden Wotan, har nå nøkkelstillinger i det finske samfunnsliv.

Offisielt vet vi meget mindre om andre russisk-okkupoerte land, dvs. Balkan og Ungarn. Sikret omkring Ost- og Sentral-Europa synes å være ugjennomtregelig. Og dette til tross for at det finnes en oppfallende likhet mellom f. eks. Finland og Bulgarias stilling. Begge land "hoppet av" i siste øyeblikk, begge land ble tvunget til med våpen i hånd å godtgjøre et og annet og begge har ett vindu åpent mot landet Neutralea. Bulgaria har Tyrkia til nabo, og Finland har Sverige. Og på den andre siden fører begge krig mot Tyskland, i Serbia og Nord-Finnland. Men Finland står nå åpent for de fleste utenlandske journalister, som i store utvalder får bevege seg fritt. Bulgaria og Romania er derimot stengt og vel overvåket, slik

at ingen nysgjerrige vesteuropeiske journalister får anledning til å berette om livet og det politiske spillet der.

Derimot fins det offisielle og halvoffisielle radiomeldinger fra Balkans hovedsteder og fra russisk hold, disse kan riktignok ikke regnes for 100% pålitlige, men gir visse muligheter for å danne et bilde av hverdagslivet og okkupasjonsteknikken.

Det første man kan legge merke til er at russerne - i motsetning til engelskmennene - ikke blander seg inn i de okkuperte lands indrepolitiske liv. Noen sforza-affære i russisk regi vet man ikke om. Heller har det ikke hittil forekommet noen bolsjevisering hverken i Romania eller i Ungarn. Derimot opptrer okkupasjonsmakten meget strengt mot quislingene - noe som bare bifalle av befolkningen.

For det annet legger man merke til den store forskjell i okkupasjonsteknikken i de besatte land som Ungarn og befrierte land som Siebenbürgen eller Bulgaria. Ungarn betraktes som et fiendtlig land uten egen regjering og ute av stand til å bestemme noe av egen fri vilje. Bulgaria derimot betraktes som et alliert land av stor betydning for den politiske krigføringen på Balkan.

Noe uklart er den russiske teknikk når det gjelder Romania, som er medkrigførende på den ungarske krigsskueplassen, men samtidig et okkupert land (i Bessarabia og Bukovina). Den russiske aktivitet er temelig livlig når det gjelder likvideringen av quislingene og overvåkingen av statsapparatene, hvor antidemokratiske krefter ikke må forekomme. Denne aktivitet er slett ikke fremmed for rumenerne. For om noen er hetet og avskydd i våre dagers Romania så er det Antonescu. Ellers fins i landets politiske liv plass for alle mulig sjatteringer, fra høyresinnete bondepartifolk til venstrekomunister. Noen hast med bolsjeviseringen synes russerne ikke å ha. Men man vet jo at Romania er lettest tilgjengelig for Sovjet-tanker, så radikale som arbeider- og bondemassene der viser seg å være.

Okkupasjonsmakten har mange vanskeligheter i Ungarn, hvor den har både quislinger og Horthytilhengere å passe på. De førstnevnte betraktes som krigsforbrytere og tukthusklinter, de sistnevnte får derimot inntil videre gå fri, men får ikke utøve noen politisk aktivitet. Ca. 20 quislinger, som for en tid siden ble innangret Szaged, ble dømt summarisk, det var en hird som, men den godkjentes av befolkningen. At man på russisk hold ikke er begeistret for Horthys menn heller er ganske logisk på grunn av den rolle admiralen og hans regjering spilte i den tyske tragikomedie om Europa. Og russerne har heller ikke glemt at bolsjevikene i Ungarn ble betraktet som menneskehetens fiende nr. 1.

Derfor virker den russiske okkupasjonen for en ungarsk iakttagelse forbausende human og snidig. Kommunene blir styrt av s brukernes sosialistenes og bøndernes representanter, uten russisk innblanding. I enkelte tilfeller spiller til og med borgerlige elementer en viss politisk rolle. I Nagy og Csohaze er det de borgerlige som i statshudet fører scepteret. Hvilke planer russerne enn kan ha med Ungarn, så tørker man inntil videre ingen tendenser til bolsjevisering.

I Romania har russerne lagt beslag på all olje som måtte trenge i den ungarske krig, og Ungarn må levere visse matforsyninger. Men noen utplyndring av de nasistiske okkuperter har ikke forekommet. Sivilbefolkningen har i de russisk-okkuperte områder brød, fjærfe og grønnsaker å leve av. Størst er mangelen på melk og kjøtt, på grunn av de tyske utplyndringer for ariernes flukt. Hitlers helter har bortført et par millioner okser og kyr, samt melet ned mins like mange. Intet under at tyskerne i Ungarn er like like meget som i Norge.

Skelevesnet fungerer fritt i Romania, og med visse innskrenkninger i Ungarn. De fleste folkeskoler og læreanstalter er blitt åpnet igjen, det eneste russerne krever er at ingen Hørhypropaganda må forekomme i skolene.

Etter de store massenord på en halv million urnenske og ungarske jøder, fins det nå bare noen titusen romenske og et par tusen ungarske jøder igjen i de russisk-okkuperte områder. De sistnevnte klarte fra Budapest å ta seg fram til russerne direkte gjennom frontlinjen. De betraktes som fullgode landsmenn, og naturligvis får ikke noen anti-semitisk propaganda forekomme. Slikt blir strengt straffet i Russland.

Det alminnelige inntrykk av en russisk okkupasjon er altså annet enn skremmende. Visstnok vet man ikke hva Kreml kan ha i beredskap for Ungarns og Romanias vedkommende, og hvordan taktikken kommer til å arte seg når krigen slutter. Men for øyeblikket kan man fastslå at noe pøbelvelde eller voldsregime har russerne ikke opprettet. ~~Kr~~ Krigen må vinnes og det er et faktum som tvinger russerne til å ta i med hård hånd hvis man merker fiendtlige tendenser mot okkupasjonsmakten.

Til slutt får man nevne en svært viktig psykologisk detalj: Den russiske common sense. Den russiske soldat blir ikke forbudt å omgås med sivile eller veksle ord med den. Den amerikanske soldat derimot må i Achen betale 10 eller 15 dollar i gjeld for en slik ting. Den russiske armekasse avstår gjerne fra disse tiere, som ville øke til millionbeløp hvis man gikk strengt etter lovens paragraf. Og sannsynligvis vinner man mer på dette gratisgjenge enn det som Eisenhovrs forbud innbringer amerikanerne. Omgang med sivile - også med kvinner - betyr en tilnærning mellom okkuperter og okkuperte. Det betyr også en seier for en politikk som stiler mot mer langsiktige mål, og som ønsker å utslette det nasjonale hat folkene imellom.

(Göteborgs Handels- og Sjøfartstidning)

Kvinner i krig.

I Russland var det revolusjonen som fastslo prinsippet om de to kjønns like rettigheter på allelovs områder.

De kvinnelige arbeideres antall har alltid vært større i Sovjetunionen enn annensteds, nå under krigen ~~xx~~ vokser det ennå mer og ennå hurtigere. Allerede etter 3 måneders krig var 45% av alle ~~de~~ industriarbeidere kvinner. Overgangen til kvinnelig arbeidskraft gikk så raskt i Sovjetunionen enn i andre land fordi det allerede før krigen arbeidet mange kvinner innenfor alt fra, selv de som regnes for spesielt mannlige, f. eks. grubearbeid, byggeri, traktor- eller lokomotivføring. Fagforeningene, som i motsetning til våre rummer begge kjønns i samme forening, hadde allerede før krigen 10 millioner kvinnelige medlemmer, og, hva mer er, ca. 650.000 av dem ~~xxxxx~~ var valgt av deres mannlige og kvinnelige kolleger til hverv innenfor fagbevegelsen.

I Sovjetunionen er det allerede mange kvinnelige professorer og og overleger. Ikkeningre enn 33.000 kvinner hadde vitenskaplig arbeid i 1941. Samme år fantes det 650.000 lærerinner, 170.000 kvinnelige ingeniører og 73.000 kvinnelige leger. Nå under krigen har de kvinnelige studenters antall overskredet de mennliges med 56,2% av alle studerende, ~~xxx~~ men like før krigen var de nær ~~xx~~ halvdelen, mens prosenten ~~x~~ bare var 18,1 i 1928. I Sovjetunionens øverste råd sitter et 127 kvinner. I delstatenes og de autonome republikers råd sitter over 1.500 og i de lokale sovjetter ca. 1/2 million kvinner. Men kvinnene i Sovjetunionen idag arbeider ikke bare bak fronten. Hun er med i de forreste linjer som lege, ved meldetjenesten, som flyver, ja endog som tankfører. Og den russiske kvinnen har aldri hørt agitasjoner for "Kinder, Küche, Kirche", derimot hjelpes hun på allmåter av vuggestuer, barnegaver og pionerorganisasjonen, som gir barnene de beste utviklingsmuligheter, samtidig med at de passer den, mens moren har arbeide.

Frankrike.

Frankrike og Rhinen. (Avisutdrag, Victor Vinde i Gborgs H. og S.)

De første uttalelser som ble gjort i Paris om Krimkonferansen kom fra hold som ~~xxx~~ sto utenriksledelsen nær. Her så man åpenbart ganske nøkternt på tingene og fant at kommunikasjonen ikke var så dårlig... Noen dager senere... kom det virkelig offisielle inntrykk for dagen, og det var ytterst ugunstig. De franske krav var ikke inntakommet på noe punkt. Her forelå utvilsomt en viss divergens mellom det franske yrkesdiplomatiske og tradisjonelle syn på europeisk politikk og statsledelsens "dynamiske" imperativ... Forholde mellom Frankrike og de allierte... er igjen spent, de Gaulle ble ikke innbudt til Krim, og president Roosevelt vendte tilbake til Washington uten å sette foten på fransk grunn. Var Frankrikes krav for vidtgående, skyter de Gaulle over målet?

Det fins hos general de Gaulle et behov for prestisje som de allierte og fremfor alt Washington ikke later til å ha noen forståelse for. de Gaulle vil uttrykke sine landsmenns følelse av at

Frankrike er et beseiret land. Han vil dra til Rhinen som representant for en seiersmakt og hans generaler skal være med når Rundstedt og Guderian setter sine navn under våpenstillstandsavtalen. Det synes ufattelig for ham at noe skal bortemmes om våpenstillstand, okkupasjon av Tyskland, eller freden uten at Frankrike blir spurt. Frankrike var dog den første stormakt som måtte ta imot det tyske panserstøt og det har måttet betale dyrt for at de allierte ikke formådde å hjelpe i rett tid.

Ut over det å vaske bort skamflekken av 1940, og være med på å beseire Tyskland og gjenopprette den franske stormakt... kommer kravet på fransk kontroll over Rhinen. Dette kravet har vokset seg sterkere fra uke til uke... og desto mer reservert er de allierte blitt. Det synes som om deres nølen med å ta opp Frankrike i kretsen av stormakter henger sammen med de Gaulles krav på Rhinen. Hverken ~~xxx~~ London eller Washington synes å mene at Frankrike allerede er kompetent til å stå vakt ved Rhinen, mens de Gaulle og ~~xxx~~ hans krets tydelig frykter for at deres territoriale krav i Rhinbekkenet ikke blir oppfylt hvis det ikke skjer nå, før Tyslands definitive sammenbrudd....

Den spenning som har ved er oppstilt ~~xxx~~ mellom de allierte og Fran rike har russerne ikke klart å minke. Moskva kunne eller ville ikk skaffe de Gaulle en plass på Krikkonferansen. På fransk hold, hvor man plages av å bli skutt til side, oppstår et naturlig ønske om å legge for dagen en viss selvstendighet overfor stormaktene. Utslag av denne selvstendighetstrang er kommet fram i den polemikk som offisiøst er ført fra Paris mot London i det syriske spørsmål. Franskmennenes beslutning om umiddelbart å begynne utbygningen av flåtebasen Dakar, må også oppfattes som en trang til å hevde en selvstendig politisk makt mot stormaktene formynderskap. En slik politikk kan naturligvis ikke drives for langt hverken fra anflom amerikansk eller fransk hold uten at det oppstår ulemper ~~xxx~~ for det framtidige internasjonale samarbeide.

Det fins idag minst ~~ix~~ to hovedstrømninger i Frankrikes utenrikspolitiske tenkesett... Det ene bygger åpenbart fremdeles på et stort og sterkt Frankrike - fransk vekthold ved Rhinen, sterk fransk militær makt ved de rfravikelige militære allianser og en ny maktbalansepolitikk eventuelt kombinert med internasjonale sikkerhetstiltak. Den andre hovedstrømning har ennå ikke oppgitt håpet om kollektiv sikkerhet grunnnet på internasjonal politikk og, formodentlig, begrensnig av rustningene. Den første retningen legger større vekt på samarbeid med den russiske militær makt, kommunistene stiller seg ikke avvisende til de Gaulles planer om et ~~xxxx~~ fransk Rhinen - mens den andre retningen ser vestover mot Storbritania og de Forente Stater. Denne retning har sin sterkeste forankring hos sosialistene...

For tydelighets skyld bør det fremholdes x at det ikke rører noen meningsforskjell når det gjelder å berøve det tyske riket, eller riker, all bestemmelsesrett over Rhinbøkkenet. Det er nemlig et spørsmål om liv og død for Frankrike, det er all ~~enig~~ om. Men skal Frankrike flytte sine grenser fram til Rhinen og derved virkelig gjøre en gammel fransk stormaktsdrøm? En politikk som utvilsomt pålegger det usedvanlig tung forpliktelse r. Eller bør Rhinsonen internasjonalses og bli en del i et intereuropisk eller internasjonalt sikkerhetssystem? Derved berøves naturligvis den prestisje som tilfaller "stormakten ved Rhinen", men samtidig befries det for en militær og politisk ~~xxx~~ byrde som under visse omstendigheter kan bli for tung.

Sk Sveret ligger naturligvis ikke bare hos franskmennene, men også hos stormaktene. Hvis det ikke lykkes å skape en effektiv kollektiv sikkerhet, kommer hvert enkelt land, også Frankrike, til å ta sin skjebne i å sin egen hånd. I så fall kan godt entrangbrystet fransk nasjonalisme ta spillet heim. Men foreløpig finner en slik løsning ikke nedhold hos storparten av det franske folk.

I en tale i kringkastingen nylig erklarte de Gaulle at Frankrike gjerne skulle slutte en allianse med England... "så snart det går med på det som for oss er lovsnødvendig med hensyn til Tyskland, og så snart vi har fått fjernet alle rester av en foreldet rivalitet mellom oss i den ene eller den annen del av verden". I Storbritania er det også et sterkt ønske om en overenskomst, erklærer "Economist"... Problemet Tykland er internasjonalt... Men "å fjerne restene av en foreldet rivalitet" er en mer rent engelsk fransk affære og først blant disse restene står Frankrikes stilling i Levanten.

I 1941 garanterte ~~xxx~~ den franske nasjonalkomite Syria og Libanon at de skulle bli fri og lovte å trekke tilbake det franske mandat. I november 1943 forbauset de den arabiske verden - og deres britiske allierte, ved å la arrestere den libanske president og de. førsteminister i den første formelt uavhengige libanske regjering. Etter engelsk og arabisk press ble de senere friggitt, men det kunne ikke utslette den mistenksomhet som Frankrikes holdning hadde vakt. Syria og Libanon ble styrket i sin tro at det franske x løftet bare var formelt. Og i det seneste er denne frykt blitt styrket. Den 25. januar erklarte general de Gaulle at han hadde til hensikt å opprettholde Frankrikes "fremtredende stilling" i Levanten. Denne erklæring ble fulgt av en annen fra hr. Bidault om at Frankrike "ville opprettholde ro og orden" i Syria og Libanon og hadde ~~xxx~~ makt til å gjøre det.

Englands stilling er vanskelig. Deres interesse i Arabernes vennskap står bare tilbake for deres ønske om å stå i det beste forhold til Frankrike. I 1941 bragte et historisk tilfelle britiske tropper inn i Syria for å befri landet fra Vichy. Det faktum at den første fulle erklæring om uavhengighet fulgte på den britiske intervensjonen har gjort briterne til garanter for Syrias og Libanons frihet, enten de vil eller ikke. Slik blir de sett på av folkene selv. Allikevel tilbakeviser franskmennene dette faktum og peker på Storbritannias stilling i Palestina. "Hvorfor skal vi trekke oss tilbake fra vår spesielle stilling, spør de, når dere beholder deres?"

Det er en livsnødvendighet for britiske interesser at problemet blir løst, og det kan bare skje ved å ta opp problemene i Levanten på en bredere basis. Både Stor-Britannia og Frankrike må trekke seg tilbake fra sine særstillinger. De kan og bør oppmuntre en Arabisk union og opprette engelsk-fransk-arabisk militære og sjømilitære baser. Da ville det bli mulig for franskmennene å arbeide sammen med briterne på en utvidet økonomisk og finansiell organisasjon som kunne erstatte "the Middle East Supply Centre". Bare på denne tenkte grunnvill kan både Frankrikes vennskap og arabisk uavhengighet bli bevart samtidig.

Belgia.

Belgia får en viktig rolle i det europeiske gjenoppbygningsarbeidet, skriver sjefen for Federal Reserve System M.S. Szymczak i Federal Reserve Bulletin. Landet får antagelig sin industri i gang betydelig tidligere enn landene i det mellomste og østre Europa, og en del av produksjonen kan eksporteres. Ved å utnytte den belgiske industrien bør de allierte kunne spare verdifull tonnasje og kanskje pågangen på sine tilførsler på andre hold. På sett og vis har Belgien en heldigere stilling enn både Storbritannia og Holland, skriver Szymczak. De er visstnok blitt oversvømmet av tyske papirpenger under krigen, men det her lykkes den belgiske regjeringen å stanse stigningene i leveomkostningen og sette stopp for den illegale handeløen.

Danmark. (Avisutdrag 25.febr.)

Tyskernes svar på patriotenes attentat mot en av Odenses mest kjente quislinger, grosserer Harkjær Simonsen, ble den værste terroraksjon landet hittil har opplevet. Den første natt etter attentatet fant 15 bombeeksplosjoner sted i byen, og 5 mord ble begått. En av de myrdede var den svenske vicekonsulen i byen, de øvrige var alle kjente læger. ..

Den tyske terror begynte med bombeeksplosjonene, som alle fant sted i løpet av en time. Under beskyttelse av HIPO, d.v.s. det tyske hjelpepolitiet, ble 15 høyeksplosive bomber plassert i forskjellige leiligheter rundt om, uten at befolkningen fikk advarsel. Foruten et antall sårede, 7-8 personer, så byens tre hovedgater etter eksplosjonen ut som om de hadde vært utsatt for et flyangrep. Skadene beregnes til ca. 6 millioner. De døde på legene ble uten formaliteter foretatt i en trøppeoppgang i byens sykehus. Natten etter fortsatte skrenselsaksjonene, men denne gang i Aarhus. Også Randers og Silkeborg har vært utsatt for sprengninger.

... Et tysk transportskip med 2.500 sårede tyske soldater fra østfronten er nå kommet til Kjøbenhavn. Det er den første kontingent av de 10.000 eller 20.000 sårede soldater som tyskerne har forlangt plass til i Danmark. Soldatene var en forferdelig tilstand. Ingen av dem var avluset for innskipningen, og det er ikke tvil om at flere av dem er angrepet av epidemiske sykdommer. Uhyggelige sener, som vitner om den største desorganisasjon og oppløsning innen den tyske krigsmakt, utspiltes på de sykehus som fikk ta imot de sårede. Dansk Presstjenst i Stockholm skriver: ... De fleste hadde fremdeles granatsplinter i kroppen, og det var ikke gjort noe med deres sår hverken før eller under transporten. En soldat hadde således fått benet avskutt ovenfor kneet, og hadde selv bandasert inn benstumpen med gamle aviser og bundet det hele sammen med en hyssingstump. Under hele transporten hadde de sårede ikke fått annen mat enn dårlig suppe, og de var mere eller mindre bevisstløse på grunn av de plager de hadde gjennomgått. -

Ved ankomsten til sykehuset måtte først en avlusning finne sted, og sykehuspersonalet måtte være til stede i badet. Herunder utspiltes så redselsfulle scener at flere av de rutinerte sykepleiersker be-svinte. Mens de sårede ventet på å komme under behandling, var det flere av dem som døde. ...

Storbritannia.

I likhet med den fri tyske komite i Moskva, er en liknende sammen-slutning bestående av landflyktige tyskere, dannet i Storbritannia. Den har allerede rettet en appell til det tyske folk om å akseptere Krim-deklarasjonens prinsipper.

På grunn av sykdom er I N F O R M A T I O N nr. 7 blitt forsinket, men vi kommer snart igjen med neste.

Send avisen videre.

Vær forsiktig!

President Roosevelts siste tale til kongressen.

Dagens nyheter, fredag 2/3-45.

Torsdag framla Roosevelt Jaltakonferansens resultater for begge kamrene i kongressen.

"Det er godt å h være hjemme igjen, sa han. Det har vært en lang reise, men jeg håper dere vil være enige i at den har vært fruktbringende."

Hitler håpet at vi aldri skulle bli enige...men aldri før har de største allierte vært mer intimt enige, ikke bare når det gjelder krigsmålene, men også fredsmålene, og de er bestemt på å fortsette å være enige...

Etter å ha omtalt en del militære åtgjerder, beregnet på å fremme den endelige seir, fortsatte Roosevelt:

Vi kommer ikke til å holde opp et øyeblikk for den betingelsesløse kapitulasjonen kommer. Tysklands folk og soldater må innse at jo før de gir opp og kapitulerer i grupper eller individuelt, jo snarere kommer det til å bli en slutt på deres lidelser. De må innse at de bare gjennom en fallstendig kapitulasjon kan begynne å gjenopprette seg selv som et folk som verden kan godta som en hyggelig nabo. Vi slo igjen fast i Jalta og vi gjentar på ny at en betingelsesløs kapitulasjon ikke innebærer ødeleggelse og slaveri av det tyske folk....

Vi forklarte tydelig hva en slik kapitulasjon betyr for Tyskland. Den betyr en midlertidig kontroll fra Storbritannias, Russlands, Frankrikes og De Forente Statenes side over Tyskland. Vi ønsker ikke at det tyske folk skal sulte eller bli en byrde for den øvrige verden... Vårt mål er enkelt - å sikre freden for den fremtidige verden.

Under mitt besøk i Jalta så jeg eksempler på det umåtelige og meningsløse raseri og den ødeleggelse som den tyske militarismen forårsaker. Jalta hadde ingen militær betydning av noe slag og ble ikke forsvart. Sebastopol var også et bilde på den frykteligste ødeleggelse og mindre enn et dusin bygninger var uskadede.

Jeg har lest om Warszawa, Lidice, Rotterdam og Coventry, men jeg så Jalta og Sebastopol og vet at det ikke finnes tilstrekkelig plass på jorden for både tysk militarisme og kristen anstendighet. På kringkonferansen framla amerikanerne et forslag i denne saken som etter inngående diskusjon ble enstemmig antatt av begge de andre nasjonene. Det er ennå ikke mulig å offentliggjøre avtalens innhold, men det kommer snart til å bli gjort.

Konferansen mellom alle de forente nasjoner kommer til å tre sammen den 25. april 1945 - og da håper vi alle oppriktig og regner med å kunne gjennomføre en definitiv organiseringsplan (charta) som kan bevare freden i verden og for alltid fordømme